

COMPOSTAXE E RECICLAXE NO RURAL: O CASO DE CERDEDO

Cerdedo é un concello da provincia de Pontevedra de aproximadamente 80 km² e 1.780 habitantes. Conta cun ámbito maioritariamente rural cun pequeno núcleo urbano. Nestas condicións iniciouse en marzo de 2016 a primeira fase do proxecto de reciclaxe e compostaxe. En setembro dese ano, Cerdedo fusionouse con Cotobade, estendéndose tamén o proxecto a este concello, e ampliándose nunha segunda fase que comezou en marzo de 2017. Os datos achegados neste artigo son os resultados da primeira fase.

María R. Lafuente*

O obxectivo xeral é fomentar como primeira medida de xestión a prevención e redución de xeración de residuos en todo o concello e aumentar os índices de reciclaxe en consonancia cos obxectivos da Estratexia Europea 2020. Para acadar este obxectivo, adoptáronse unha serie de medidas encamiñadas a reducir residuos e aumentar a reciclaxe, a través da compostaxe e a mellora da separación en orixe.

CAMBIOS NA INFRAESTRUTURA

As medidas tomadas polo concello foron as seguintes:

Revisión do emprazamento de contedores para facilitar a reciclaxe: Nos lugares onde se cederon composteiros, reduciuse o número de contedores verdes (fracción resto) e fixéronse illas de reciclaxe con todos os contedores de diferentes fraccións (envases, vidro, papel, cartón e resto).

Servizo de recollida de voluminosos: Informouse a xente sobre este servizo e tamén da posibilidade de levar estes residuos ao punto limpo. O primeiro mércores de cada mes recóllese este tipo de residuos, visitando todos os domicilios que o solicitaron previamente.

Servizo de trituración de poda: O concello oferta un servizo de trituración de restos de poda a domicilio previa petición. Así evitase a contaminación por CO₂ ao queimar os restos, que rematen nun contedor de SOGAMA e obtense estruturante para a compostaxe.

Reparto de composteiros: Repartíronse 75 composteiros (de 320 ou 340 litros) para compostaxe caseira na primeira fase en 2016 e outros 75 no inicio da segunda fase en 2017. Os composteiros foron repartidos de xeito controlado e por núcleos para poder avaliar o proxecto.

PROGRAMA FORMATIVO

Ademais da posta en marcha destes servizos, elaborouse un plan de educación ambiental e concienciación coa participación de ADEGA. Tamén se deseñaron materiais informativos. Houbo charlas para a veciñanza e tres visitas ás vivendas con composteiro co obxectivo de observar o proceso e resolver dúbidas, tanto na compostaxe, como na separación, e informar dos servizos de voluminosos e trituración de poda. Na última visita, fíxose unha enquisa para saber cal é a percepción social do programa de compostaxe. As conclusións da mesma son:

1. As persoas participantes valoraron como boa ou moi boa a formación e o material informativo achegado.

2. O material entregado (composteiro, caldeiro para a cociña e "aireador") tamén foi valorado moi positivamente, sobre todo, o composteiro. En canto ao caldeiro, houbo algunha familia que mercou outro porque o entregado non se adaptaba á cantidade de residuos xerada ou ao espazo. O aireador é unha especie de parafuso ou sacabocados grande que se usa para mesturar pequenas cantidades de compost, como alternativa a ferramenta tradicional.

3. O 100% das respostas indicou que o proceso de compostaxe é sinxelo e que as persoas participantes están familiarizadas coa técnica. Todas recomendarían a compostaxe á veciñanza.

RESULTADOS DO PROXECTO

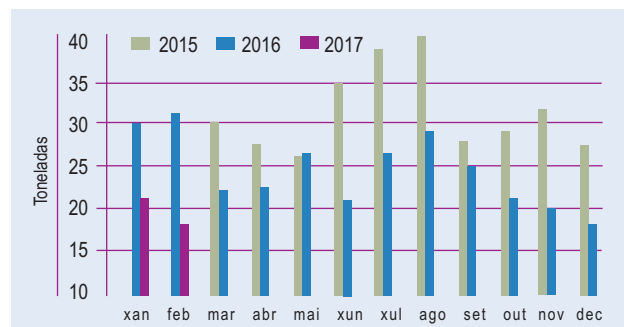
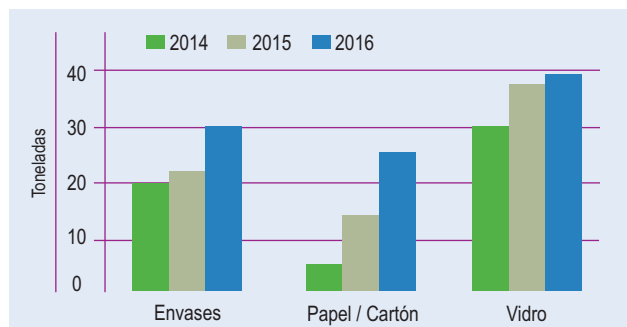
O concello informou dalgúns resultados acadados ao final da primeira fase (ver gráfica). Destaca a redución da cantidade de residuos que van a SOGAMA na bolsa negra (Resto), nunha media de 9 toneladas (t) cada mes en comparación co ano 2015. Se comparamos o último período

**Nun ano, a bolsa negra caeu nun 27%,
mellorou a reciclaxe e a compostaxe
atinxiu o 21% do lixo total**

anual tras a adopción do programa (marzo de 2016 a febreiro de 2017) co período anual equivalente anterior, a redución foi de 95 t de lixo (bolsa negra), o que supuxo unha caída do 26,5% e un aforro na factura de SOGAMA duns 3.800 € (sen IVE). Con respecto a 2015, en 2016 observouse un incremento nas cantidades de residuos recollidos para reciclaxe: do 37,4% en residuos de envases lixeiros, do 82,9% en papel/cartón e do 4,6% en vidro. A cantidade recollida destes materiais aumentou nunhas 20 t. Supondo que a xeración de lixo se mantivo constante, estímase que a compostaxe doméstica atinxiu ás 75 t, o 21,5% do lixo total.

En conclusión, a introdución da compostaxe, a información e o dar maior acceso aos contedores de recollida selectiva teñen un efecto positivo e directo na recollida de todas as fraccións de RSU, con moi bos resultados, tanto ambientais como económicos.

*María R. Lafuente é a vogal de residuos de ADEGA.

Esquerda: Variación da recollida selectiva en Cerdedo (datos anuais). Dereita: Variación da recollida de lixo (datos mensuais, inicio do programa: marzo de 2016).